

ІНДЕКС ДЕМОКРАТИЧНОСТІ МІСТ 2020

Звіт про результати оцінювання стану
впровадження інструментів місцевої демократії
в органах місцевого самоврядування
міст-партнерів Проекту ПРОМІС

Видання «ІНДЕКС ДЕМОКРАТИЧНОСТІ МІСТ – 2020: Звіт про оцінювання стану впровадження інструментів місцевої демократії в органах місцевого самоврядування міст-партнерів Проекту ПРОМІС» підготовлено експертами на замовлення проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який упроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади.

Авторський колектив:

Максим Лациба, керівник Програми розвитку громадянського суспільства Українського незалежного центру політичних досліджень

Максим Лукінюк, провідний експерт з питань громадської участі Українського незалежного центру політичних досліджень

Упорядник: **Ігор Лепьошкін**, головний експерт, керівник з програмної діяльності Проекту ПРОМІС

У звіті відображено результати оцінювання стану впровадження інструментів місцевої демократії, які забезпечують процедури залучення мешканців до планування й ухвалення рішень, прозорість діяльності, підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування 16 міст-партнерів Проекту ПРОМІС.

Індивідуальні звіти результатів оцінювання в кожному з 16 міст-партнерів можна завантажити за посиланням:

http://pleddg.org.ua/ua/pleddg_city_democracy_index2020

Зміст видання є виключною думкою авторів і не обов'язково відображає офіційну позицію Міністерства міжнародних справ Канади.

Будь-яку частину цього видання не може бути відтворено або використано в жодний спосіб без відповідного посилання на першоджерело та Проект ПРОМІС.

Повне відтворення тексту видання в будь-якій формі можливе лише з письмової згоди ФКМ і Проекту ПРОМІС.

ІНДЕКС ДЕМОКРАТИЧНОСТІ МІСТ **2020**

Звіт про результати оцінювання стану
впровадження інструментів місцевої демократії
в органах місцевого самоврядування
міст-партнерів Проекту ПРОМІС

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	6
2. АНАЛІЗ ЯКОСТІ ВРЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ ПРОЦЕДУР ЗАЛУЧЕННЯ, ПРОЗОРОСТІ ТА ПІДЗВІТНОСТІ МІСЬКИХ РАД	9
2.1. Інструменти місцевої демократії щодо залучення мешканців до планування й ухвалення рішень ОМС	9
2.2. Інструменти місцевої демократії щодо прозорості діяльності ОМС	17
2.3. Інструменти місцевої демократії щодо підзвітності органів і посадових осіб місцевого самоврядування	21
3. ПРАКТИКИ ДОБРОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ МІСЦЕВОЇ ДЕМОКРАТІЇ В МІСТАХ УКРАЇНИ	23
Додаток 1. Методологія проведення оцінювання стану місцевої демократії в ОМС «Індекс демократичності міст»	24

ВСТУП

Упродовж листопада — грудня 2019 року відбувався моніторинг правового регулювання інструментів місцевої демократії в органах місцевого самоврядування (ОМС) 16 міст-партнерів Проекту ПРОМІС, а саме: Вінницька область — Вінниця, Ладижин, Хмільник, Жмеринка; Запорізька область — Запоріжжя, Мелітополь, Энергодар, Бердянськ; Івано-Франківська область — Івано-Франківськ, Яремче, Долина, Коломия; Полтавська область — Полтава, Миргород, Кременчук, Горішні Плавні.

Відповідно до методики Проекту ПРОМІС було здійснено аналіз правового регулювання 22 інструментів місцевої демократії за 190 індикаторами. Загалом було проаналізовано близько 154¹ рішень ОМС 16 міст, які стосувалися регулювання механізмів залучення мешканців до розробки та ухвалення рішень ОМС, прозорості їхньої діяльності, а також підзвітності посадових осіб місцевого самоврядування.

Під час дослідження аналізу підлягали рішення, надані міськими радами, та інформація, розміщена на офіційних сайтах рад. Аналізовані матеріали стосувалися таких інструментів і процедур:

Інструменти місцевої демократії щодо залучення мешканців до планування й ухвалення рішень ОМС:

- статут територіальної громади;
- положення «Про внесення місцевої ініціативи»;
- положення «Про проведення громадських слухань у територіальній громаді»;
- положення «Про загальні збори громадян за місцем проживання»;
- положення «Про публічні консультації»;
- положення «Про електронні консультації»;
- положення «Про електронні петиції»;
- положення «Про громадський бюджет»;
- підтримка та розвиток діяльності органів самоорганізації населення;
- консультаційно-дорадчі органи;
- міські програми з розвитку громадської участі;
- інтерактивність веб-сайту міської ради;
- залучення мешканців до формування місцевого бюджету / бюджетний регламент.

Інструменти місцевої демократії щодо прозорості діяльності ОМС:

- онлайн-трансляція засідань органів місцевого самоврядування;
- розміщення на сайті ради переліку основних актів, що регламентують роботу ОМС;
- процедури прозорості роботи депутатів міської ради (положення про постійні комісії);
- відкритість інформації про роботу міської ради (регламент міської ради);
- відкритість інформації про роботу виконкому (регламент виконавчого комітету);
- розміщення на сайті інформації про порядок прийому мешканців в ОМС.

Інструменти місцевої демократії щодо підзвітності органів і посадових осіб місцевого самоврядування:

- відкрите звітування про використання бюджетних коштів;
- звітування міського голови, депутатів міської ради, її виконавчих органів;
- положення «Про проведення громадської експертизи діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування».

¹ Під час дослідження було проаналізовано 22 інструменти місцевої демократії. Водночас цілковите впровадження певних інструментів, як-от «Підтримка та розвиток діяльності органів самоорганізації населення», потребує ухвалення більш ніж одного рішення міської ради. Натомість деякі інші інструменти не потребують ухвалення окремого рішення щодо їх впровадження або одне рішення міської ради може регулювати два та більше інструменти місцевої демократії; ідеться, наприклад, про такі інструменти, як «Інтерактивність веб-сайту міської ради», «Онлайн-трансляція засідань органів місцевого самоврядування», «Відкрите звітування про використання бюджетних коштів», «Статут територіальної громади».

1. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Лідери місцевої демократії:
Хмільник
Вінниця
Івано-Франківськ

37 % — показник якості правового регулювання 12 інструментів залучення мешканців до планування й ухвалення рішень ОМС

52 % — показник якості правового регулювання шести інструментів прозорості діяльності ОМС

26 % — показник якості правового регулювання трьох інструментів підзвітності органів і посадових осіб місцевого самоврядування

1. Лідерами у процедурах якості місцевої демократії стали: Хмільник — 66 %, Вінниця — 61 %, Івано-Франківськ — 51 %. Найгірша ситуація з регулюванням місцевої демократії склалася в таких містах, як: Ладижин — 3 %, Яремче — 23 %, Енергодар — 28 % (таблиця 1).

Статут територіальної громади, на жаль, не ухвалено в таких п'яти містах: Енергодар, Коломия, Мелітополь, Ладижин, Яремче, а отже й не врегульовано більшість з інструментів залучення громадськості до ухвалення рішень на місцевому рівні.

2. Загальний показник якості правового регулювання дванадцятьох інструментів залучення мешканців до планування й ухвалення рішень ОМС у всіх містах становить 37 %. Найкраще в містах врегульовано такі інструменти, як: «Електронні петиції» (78 %), «Громадський бюджет» (67 %), «Інтерактивність веб-сайту міської ради» (57 %). Найгірше: «Електронні консультації» (9 %), «Публічні консультації» (13 %), «Загальні збори громадян за місцем проживання» (16 %), «Залучення мешканців до формування місцевого бюджету» (20 %) (таблиця 2).

3. Загальний показник якості правового регулювання шести інструментів прозорості діяльності ОМС у всіх містах становить 52 %. Найкраще в містах врегульовано такі інструменти, як: «Розміщення на офіційному веб-сайті основних актів міської ради» (74 %), «Відкритість інформації про роботу міської ради» (68 %), «Відкритість інформації про прийом мешканців в ОМС» (58 %). Найгірше: «Онлайн-трансляція засідань ОМС» (26 %), «Відкритість інформації про роботу виконавчого комітету міської ради» (31 %), «Процедури прозорості роботи депутатів міської ради» (54 %).

4. Загальний показник якості правового регулювання трьох інструментів підзвітності органів і посадових осіб місцевого самоврядування в усіх містах становить 26 %. Загальна якість регулювання звітування міського голови та депутатів міської ради — 35 %, відкрите звітування про використання бюджетних коштів — 32 %, громадська експертиза діяльності виконавчих органів міської ради — 12 %.

5. Деякі міські ради намагаються штучно заблокувати використання інструментів місцевої демократії. Задля цього, наприклад, установлюють нереально велику кількість підписів для ініціювання громадських слухань (Бердянськ — 11 000, Горішні Плавні — 800, Кременчук і Миргород — 500, Вінниця — 800), для подання місцевих ініціатив (Жмеринка — 3500, Долина — 1000, Миргород — 3900, Горішні Плавні — 5100), для проведення загальних зборів громадян (1/3 кількості мешканців відповідної території: Миргород, Горішні Плавні, Бердянськ, Полтава, Запоріжжя).

6. Публічні консультації, а також громадські експертизи й електронні консультації не є обов'язковими для ОМС, однак

позитивним є те, що три міські ради (Запоріжжя, Кременчук і Хмельник) добровільно запровадили процедури публічних консультацій і дві міські ради (Вінниця, Хмельник) — громадську експертизу діяльності своїх виконавчих органів. Крім того, три міські ради (Миргород, Хмельник і Запоріжжя) добровільно запровадили процедури електронних консультацій.

7. Найкраще врегульовано нові електронні інструменти («Електронні петиції» (78 %), «Громадський бюджет» (67 %), «Розміщення на офіційному веб-сайті основних актів міської ради, що регламентують роботу ОМС і розвиток громади» (74 %), «Відкритість інформації про роботу міської ради» (68 %), «Інтерактивність веб-сайту міської ради» (57 %). Потребує значного поліпшення регламент діяльності виконавчого комітету міської ради (31 %).

Таблиця 1. Рейтинг демократичності міст-партнерів Проекту ПРОМІС

Назва міста	Загальний бал (максимальний бал — 190)	Загальний відсоток
1 Хмельник	125,0	66 %
2 Вінниця	117,0	61 %
3 Івано-Франківськ	97,0	51 %
4 Кременчук	91,0	48 %
5 Миргород	80,5	42 %
6 Долина	79,5	42 %
7 Бердянськ	78,5	41 %
8 Запоріжжя	77,0	40 %
9 Горішні Плавні	74,5	39 %
10 Жмеринка	70,5	37 %
11 Полтава	62,0	33 %
12 Коломия	59,0	31 %
13 Мелітополь	56,5	30 %
14 Енергодар	52,5	28 %
15 Яремче	43,0	23 %
16 Ладизин	6,5	3 %

Таблиця 2. Рейтинг якості правового регулювання інструментів місцевої демократії в містах-партнерах Проекту ПРОМІС

1. Залучення мешканців до планування й ухвалення рішень ОМС	
1.1. Статут територіальної громади	43 %
1.2. Місцеві ініціативи	43 %
1.3. Громадські слухання	35 %
1.4. Загальні збори громадян за місцем проживання	16 %
1.5.1. Публічні консультації	13 %
1.5.2. Електронні консультації	9 %
1.6. Електронні петиції	78 %
1.7. Громадський бюджет	67 %
1.8. Підтримка та розвиток діяльності ОСН	26 %
1.9. Консультативно-дорадчі органи	43 %
1.10. Міські програми з розвитку громадянського суспільства та громадської участі	27 %
1.11. Інтерактивність веб-сайту міської ради	57 %
1.12. Залучення мешканців до формування місцевого бюджету / БР	20 %
ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА за розділом	37 %
2. Прозорість діяльності ОМС	
2.1. Онлайн-трансляція засідань ОМС	26 %
2.2. Розміщення на офіційному веб-сайті основних актів міської ради	74 %
2.3. Процедури прозорості роботи депутатів міської ради	54 %
2.4. Відкритість інформації про роботу міської ради	68 %
2.5. Відкритість інформації про роботу виконавчого комітету міської ради	31 %
2.6. Відкритість інформації про прийом мешканців в ОМС	58 %
ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА за розділом	52 %
3. Підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування	
3.1. Відкрите звітування про використання бюджетних коштів	32 %
3.2. Звітування міського голови та депутатів міської ради	35 %
3.3. Громадська експертиза діяльності виконавчих органів міської ради	12 %
ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА за розділом	26 %

2. АНАЛІЗ ЯКОСТІ ВРЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ ПРОЦЕДУР ЗАЛУЧЕННЯ, ПРОЗОРОСТІ ТА ПІДЗВІТНОСТІ МІСЬКИХ РАД

2.1. Інструменти місцевої демократії щодо залучення мешканців до планування й ухвалення рішень ОМС

До інструментів місцевої демократії, які регулюють залучення мешканців до планування й ухвалення рішень ОМС, належать: статут територіальної громади, місцеві положення «Про внесення місцевої ініціативи», «Про проведення громадських слухань у територіальній громаді», «Про загальні збори громадян за місцем проживання», «Про публічні консультації», «Про електронні консультації», «Про електронні петиції», «Про громадський бюджет», підтримка та розвиток

діяльності органів самоорганізації населення, діяльність консультативно-дорадчих органів, міські програми з розвитку громадської участі, інтерактивність веб-сайту міської ради, залучення мешканців до формування місцевого бюджету / бюджетний регламент.

Максимальна оцінка, яку може отримати ОМС за цією групою інструментів, становить 114 балів. Рейтинг міст-партнерів Проекту ПРОМІС зображено на рис. 1.

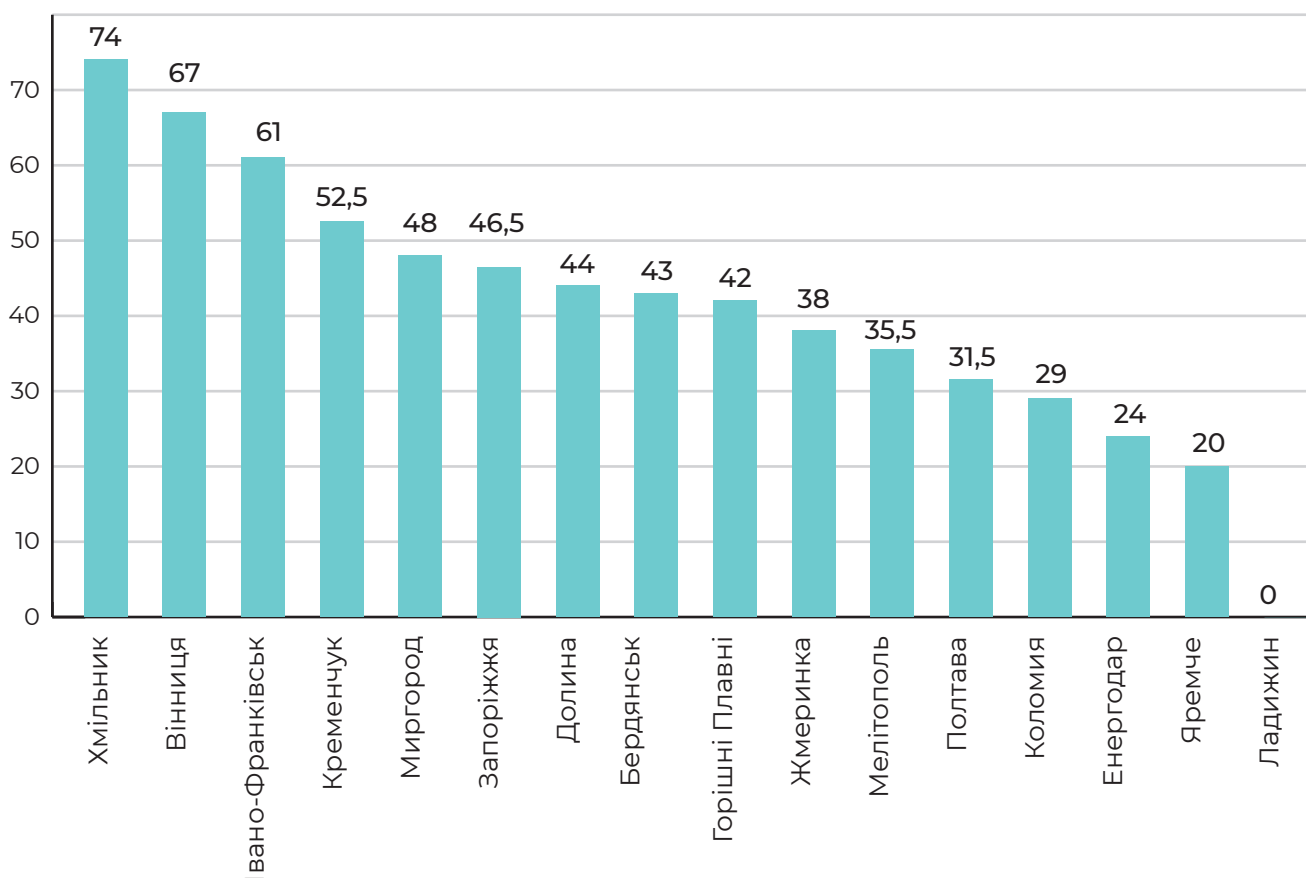

Рис. 1. Рейтинг якості правового регулювання інструментів щодо залучення мешканців до планування й ухвалення рішень ОМС у містах-партнерах Проекту ПРОМІС, балів

1.1. Статут територіальної громади

Статут територіальної громади ухвалено в 11 із 16 міст (не ухвалили: Енергодар, Коломия, Мелітополь, Ладижин та Яремче). Зазвичай у статуті територіальної громади визначено головні засади та інструменти участі мешканців в управлінні своєю територіальною громадою та формуванні місцевих рішень.

У Вінниці, Запоріжжі, Горішніх Плавнях, Кременчуці, Миргороді та Хмільнику

статути територіальних громад відповідають кращим практикам доброго врядування

Досить добре врегульовані та відповідають кращим практикам доброго врядування статути територіальних громад Вінниці, Запоріжжя, Горішніх Плавнів, Кременчука, Миргорода та Хмільника. Водночас потребують вдосконалення статути Івано-Франківська, Полтави, Долини, Жмеринки, Бердянська.

Позитивним трендом останніх років є ухвалення нової прогресивної редакції статуту територіальної громади (Вінниця, Хмільник), де до самого тексту статуту ухвалено додатки, у яких визначено порядки участі громадян у процесах ухвалення рішень.

Також до позитивних норм статуту можна зарахувати відкритий доступ громадян до засідань місцевої ради та її виконавчого комітету; обов'язковість винесення проекту бюджету та звіту про його виконання на загальноміській громадській слухання; підтримка благодійництва, меценатства та спонсорства; право на чисте повітря; планування на засадах сталого розвитку громади; планування публічних просторів; розвиток науки й освіти, охорони здоров'я, фізичної культури, спорту й туризму, культури й мистецтва.

Негативною нормою у статутах територіальних громад залишається обмеження права громадян на вільний доступ до пленарних засідань міських рад та їхніх виконавчих комітетів — як, наприклад, у Статуті Бердянська.

1.2. Місцеві ініціативи

12 міст-партнерів Проекту ПРОМІС забезпечили право громадян на ініціювання розгляду проблем міста через місцеві ініціативи

Право громадян на ініціювання розгляду проблем міста через місцеву ініціативу забезпечено у 12 містах, крім таких, як: Енергодар, Мелітополь, Яремче, Ладижин. Хорошим прикладом в ухвалених положеннях про місцеву ініціативу є те, що у двох містах (Вінниця та Івано-Франківськ) ОМС надають допомогу в оформленні проектів рішень. В 11 містах проект рішення скеровують на розгляд сесії місцевої ради.

Ще однією позитивною нормою, що врегульована в 11 містах, є можливість представникам ініціативної групи брати участь у всіх засіданнях ОМС (комісія, погоджувальна рада, пленарне засідання тощо), на яких розглядають ініціативу, а також бути доповідачами на них.

Незадовільно врегульовано (або вони містять блокувальні норми) положення про місцеві ініціативи в таких містах, як: Полтава, Жмеринка, Долина, Миргород, Кременчук, Горішні Плавні, Бердянськ.

Найбільшими проблемами правового регулювання механізму місцевої ініціативи є:

- ускладнена процедура створення ініціативної групи через проведення зборів жителів (Коломия, Кременчук);
- встановлення великої кількості підписів на підтримку місцевої ініціативи (Жмеринка — 3500 підписів, Долина — 1000 підписів, Миргород — 3900 підписів, Горішні Плавні — 5100 підписів, Полтава та Кременчук — проведення зборів громадян);
- невстановлення чіткого строку розгляду місцевої ініціативи, що створює можливість міській раді затягувати з її розглядом (Долина, Миргород, Полтава, Горішні Плавні, Бердянськ).

Демократичній практиці врегулювання процедури внесення місцевої ініціативи відповідають такі міста, як Вінниця, Івано-Франківськ, Запоріжжя, Хмельник.

1.3. Громадські слухання

Право громадян на проведення громадських слухань передбачено в 11 містах (крім таких міст, як Енергодар, Мелітополь, Коломия, Миргород, Ладижин).

Кращі практики організації проведення громадських слухань запроваджено в таких містах: Вінниця, Івано-Франківськ, Долина, Горішні Плавні.

Зокрема, для ініціювання проведення громадських слухань у місті Івано-Франківськ на підтримку ініціативи достатньо зібрати 75 підписів мешканців громади, у Долині — 20 підписів, у Яремче — 150 підписів. У нормативних актах названих міст, крім Яремче, також визначено детальні процедури ініціювання, організації, проведення громадських слухань, а також правові процедури розгляду та врахування результатів громадських слухань.

За результатами проведеного дослідження найбільшими проблемами правового регулювання механізму організації та проведення громадських слухань є:

- встановлення великої кількості (від 500 до 11 000) підписів мешканців на підтримку ініціативи проведення громадських слухань (Бердянськ — 11 000 підписів, Горішні Плавні — 800, Кременчук — 500, Миргород — 500, Вінниця — 800);
- ускладнена процедура ініціювання проведення громадських слухань, зокрема, необхідністю створення ініціативної групи через збори жителів територіальної громади (Яремче, Івано-Франківськ);
- головування на громадських слуханнях представника ОМС (Жмеринка, Яремче).

У таких містах, як Запоріжжя, Полтава, Бердянськ, Яремче, Кременчук, Жмеринка, Хмельник, процедури проведення громадських слухань недосконалі та потребують поліпшення.

11 міст-партнерів
Проекту ПРОМІС
активно використовують
механізм громадських
слухань

1.4. Загальні збори громадян за місцем проживання

Право мешканців на ініціювання та проведення загальних зборів громадян забезпечено в містах Долина, Горішні Плавні, Миргород, Жмеринка, Хмільник, Вінниця, Полтава, Івано-Франківськ, Запоріжжя.

Немає процедури проведення загальних зборів у таких містах: Енергодар, Мелітополь, Коломия, Яремче, Кременчук, Ладизжин.

Загалом із 9 міст, які мають процедури проведення загальних зборів громадян, у 5 (Миргород, Горішні Плавні, Бердянськ, Полтава, Запоріжжя) встановлено занадто велику кількість підписів для їх ініціювання (1/3 кількості мешканців відповідної території), що фактично блокує проведення зборів.

За результатами проведеного дослідження виявлено такі найбільші проблеми правового регулювання механізму організації та проведення загальних зборів:

- більшість міських рад не визначила себе відповідальною за розгляд рішень загальних зборів і делегувала цей обов'язок виконавчим органам;
- лише три міста надало право мешканцям громади обирати головуючого на загальних зборах;
- жодне з міст не забезпечило право представників ініціаторів мати доповідь під час розгляду рішення загальних зборів ОМС.

Найбільш чітку процедуру скликання, проведення та врахування рішень загальних зборів визначено лише в Хмільнику й Долині.

Хмільник і Долина мають найбільш чітку процедуру скликання, проведення та врахування рішень загальних зборів громадян за місцем проживання

1.5.1. Публічні консультації

Право громадян на публічні консультації процедурно забезпечено лише у трьох містах: Хмільник, Кременчук, Запоріжжя.

Містам варто поліпшити регулювання процедури в частині формування річного плану публічних консультацій і створення окремого розділу консультацій на сайті міської ради.

Найбільш чітка процедура проведення публічних консультацій у місті Хмільнику.

1.5.2. Електронні консультації

Право громадян на електронні консультації процедурно забезпечено лише у трьох містах: Хмільник, Миргород, Запоріжжя.

Містам варто поліпшити регулювання процедури в частині створення реєстру зацікавлених осіб, порядку ідентифікації учасників консультацій.

Найбільш чітка процедура проведення електронних консультацій у містах Хмільник і Миргород.

Хмільник і Миргород мають найчіткішу процедуру проведення публічних, зокрема електронних, консультацій

1.6 . Електронні петиції

Право громадян на електронні петиції процедурно забезпечено в усіх містах, крім Хмільника й Ладижина.

Міським радам варто поліпшити процедури та програмне забезпечення ідентифікації авторів і підписантів петицій.

Найбільш чітку процедуру реалізації електронної петиції розроблено в містах Енергодар, Мелітополь, Миргород.

1.7. Громадський бюджет

У 15 містах ухвалено рішення, якими запроваджено громадський бюджет (крім міста Ладижин). Майже в усіх містах встановлено високу якість регулювання громадського бюджету.

Також позитивом є те, що в положенні про громадський бюджет дев'яти міст визначено, що до складу номінаційної комісії залучається громадськість. Цю практику необхідно поширити і в інших містах.

Механізм громадського бюджету запроваджено в Україні нещодавно, але він набуває великої популярності. Хорошою тенденцією є те, що міста щороку поліпшують положення про громадський бюджет. На цей час уже напрацьовано позитивну практику в упровадженні громадського бюджету, і цей досвід слід запозичувати в таких міст, як: Рівне, Львів, Вінниця, Мелітополь, Кременчук, Хмільник.

1.8. Підтримка та розвиток діяльності органів самоорганізації населення

Задля створення сприятливого правого середовища для діяльності органів самоорганізації населення (ОСН) необхідно ухвалити низку рішень, які регулюватимуть питання створення та реєстрації ОСН, делегування додаткових повноважень, фінансової підтримки діяльності ОСН.

П'ять міських рад (Горішні Плавні, Івано-Франківськ, Хмільник, Мелітополь, Миргород) ухвалили рішення «Про порядок створення органів самоорганізації населення».

Лише дві міські ради (Вінниця та Бердянськ) оплачують працю керівництва ОСН.

У трьох містах (Хмільник, Вінниця, Бердянськ) ухвалено порядок делегування повноважень, майна та фінансів ОСН.

Немає жодних рішень щодо підтримки ОСН у таких містах: Запоріжжя, Полтава, Енергодар, Долина, Коломия, Яремче, Кременчук, Жмеринка, Ладижин.

Позитивну практику співфінансування міською радою і ОСН проектів із поліпшення територій впроваджено у Вінниці, Бердянську й Миргороді.

У Вінниці реалізують позитивну практику розроблення й упровадження окремої цільової програми підтримки ОСН (рішення «Про порядок використання коштів, передбачених в

В Енергодарі, Мелітополі, Миргороді розроблено найбільш чіткі процедури реалізації електронних петицій

15 міст-партнерів Проекту ПРОМІС упроваджують громадський бюджет

Вінниця, Бердянськ, Івано-Франківськ сформували найкраще правове середовище підтримки діяльності органів самоорганізації населення

бюджеті Вінницької міської об'єднаної територіальної громади на виконання Програми розвитку органів самоорганізації населення м. Вінниці» від 29.03.2019 № 1687). Документом передбачено утримання комітетів і асоціацій ОСН, включно з виплатою заробітної плати штатним працівникам; здійснення комітетами поточних видатків на утримання місць загального користування у приватному секторі.

В Івано-Франківську є низка рішень щодо ОСН, а саме: рішення виконавчого комітету «Про методичні рекомендації порядку створення органів самоорганізації населення» від 20.04.2004 № 148; рішення міської ради «Про надання повноважень органам самоорганізації населення» від 03.02.2011 № 42-5, «Про затвердження нової редакції Положення про міський конкурс проектів та програм розвитку місцевого самоврядування та громадянського суспільства» від 22.12.2016 № 321-9 (учасниками конкурсу можуть бути також ОСН).

Найкраще правове середовище підтримки діяльності ОСН сформовано в таких містах: Вінниця, Бердянськ, Івано-Франківськ.

1.9. Консультативно-дорадчі органи

Для залучення громадян і їх об'єднань до процесів вироблення кращих муніципальних рішень створюються різні консультативно-дорадчі органи (КДО). Міста послуговуються практикою створення галузевих (тематичних) рад або комітетів при міському голові чи виконавчому комітеті місцевої ради. Іноді створюють загальні, універсальні громадські ради, які опікуються всіма питаннями роботи міської ради.

Задля створення сприятливого правового середовища для діяльності КДО міська рада, міський голова, виконавчий комітет мають затвердити положення про їх роботу, їхні повноваження, процедури формування, порядок взаємодії та розгляду рішень КДО.

У всіх містах, крім Яремче й Ладижина, ухвалено відповідні рішення про створення та діяльність різних типів КДО.

Найбільш розвинена мережа КДО в місті Кременчук, де діє 30 КДО в різних сферах муніципальної політики.

Спільною для всіх міст проблемою є погане відображення роботи КДО на офіційному сайті міської ради. Зазвичай для КДО не створено окремого розділу на сайті, часто не публікують протоколів рішень і звітів про діяльність КДО, рішень ОМС, які було ухвалено за результатами розгляду рішень КДО.

Найкраще правове середовище підтримки діяльності КДО сформовано в таких містах: Хмільник, Кременчук, Івано-Франківськ, Миргород.

У Кременчуці діє 30 консультативно-дорадчих органів в різних сферах муніципальної політики

1.10. Міські програми з розвитку громадянського суспільства та громадської участі

Для створення сприятливого середовища розвитку громадських організацій, благодійних фондів, ОСН та інших організацій громадянського суспільства важливо впровадити щорічний конкурс проектів, через який міські ради підтримують діяльність цих організацій.

Лише шість міських рад (Вінниця, Івано-Франківськ, Хмельник, Мелітополь, Кременчук, Миргород) ухвалили міські цільові програми підтримки діяльності організацій громадянського суспільства.

Позитивною є практика Івано-Франківської міської ради, яка впровадила конкурс проектів для громадських організацій, благодійних фондів і органів самоорганізації населення (рішення міської ради «Про затвердження Програми розвитку місцевого самоврядування та громадянського суспільства в м. Івано-Франківську на 2016–2020 роки» від 22.12.2015 № 31-2, рішення виконавчого комітету «Про проведення конкурсу з розгляду пропозицій інститутів громадянського суспільства, яким надається фінансова підтримка з міського бюджету» від 28.02.2019 № 204).

Хмельницька міська рада ухвалила якісний порядок проведення конкурсу проектів для громадських організацій. Наприклад, до складу конкурсної комісії залучено громадських діячів, передбачено відкритий захист проектів, чіткі критерії оцінки проектів, оприлюднення результатів конкурсу та звіту про реалізацію проекту (рішення «Про затвердження Порядку відбору громадських організацій осіб з інвалідністю та ветеранів, діяльність яких має соціальну спрямованість для надання фінансової підтримки з бюджету міста Хмельника в новій редакції» від 12.12.2018 № 1811).

Найкраще програми підтримки діяльності організацій громадянського суспільства впроваджено в таких містах: Вінниця, Мелітополь, Миргород і Хмельник.

1.11. Інтерактивність веб-сайту міської ради

Найкращими в частині впровадження сервісів для зручності мешканця, а також інтерактивності та насиченості інформацією, яка може зацікавити мешканця міста, є офіційні веб-сайти міських рад таких міст: Вінниця, Івано-Франківськ, Бердянськ, Коломия, Кременчук, Миргород. Жителі цих міст, використовуючи веб-сайт, можуть подати електронне звернення до посадової особи чи ОМС; записатися на прийом до міського голови та його заступників, секретаря міської ради, посадових осіб, а також депутатів ради; надіслати запит на отримання публічної інформації. Також зручними сервісами, які впровадила частина міських рад, є веб-портал «Відкрите місто» або аналогічний сервіс, за допомогою якого жителі

6 міських рад міст-партнерів Проекту ПРОМІС ухвалили міські цільові програми підтримки діяльності організацій громадянського суспільства

Вінниця, Івано-Франківськ, Бердянськ, Коломия, Кременчук, Миргород мають найкращі веб-сайти міських рад в частині впровадження сервісів, інтерактивності та насиченості інформацією для мешканців

міста можуть вирішити проблеми життєдіяльності громади, повідомивши про них відповідальні підрозділи та служби міської ради. Або, наприклад, онлайн-сервіс, який дає змогу записати дитину в чергу до дитячого садка чи школи.

Офіційні веб-сайти міських рад Полтави, Долини, Яремче, Жмеринки, Ладижина, Хмільника потребують істотного поліпшення.

1.12. Залучення мешканців до формування місцевого бюджету / бюджетний регламент

Вінниця, Долина та Хмільник ухвалили бюджетні регламенти, де визначили порядок залучення громадськості до процесу формування міського бюджету

Міські ради приділяють недостатньо уваги процесу залучення мешканців громади до консультацій під час формування міського бюджету та звітування про його виконання.

Лише Вінниця, Долина та Хмільник ухвалили бюджетні регламенти, де частково визначили порядок залучення громадськості до процесу формування міського бюджету. Миргородська та Івано-Франківська міські ради також ухвалили бюджетний регламент, але норм, які б передбачали проведення консультацій із мешканцями під час формування бюджету, у документі немає.

У десяти містах (Запоріжжя, Полтава, Бердянськ, Енергодар, Мелітополь, Коломия, Яремче, Горішні Плавні, Кременчук, Жмеринка) оприлюднюють лише квартальні та річні звіти щодо використання коштів міського бюджету, ніяк не залучаючи жителів до процесу їх формування. Ладижин — єдине місто, яке навіть не оприлюднює на офіційному веб-сайті міської ради звіти про використані кошти міського бюджету.

Відповідно до результатів дослідження максимальну оцінку (11 балів) отримав бюджетний регламент Хмільника.

2.2. Інструменти місцевої демократії щодо прозорості діяльності ОМС

До інструментів місцевої демократії, які регулюють прозорість діяльності ОМС, належать: онлайн-трансляції засідань ОМС; розміщення на сайті ради переліку основних актів, що регламентують роботу ОМС; процедури прозорості роботи депутатів міської ради (місцеві положення про постійні комісії), відкритість інформації про роботу міської

ради (регламент міської ради), її виконавчого комітету (регламент виконавчого комітету), розміщення на сайті інформації про порядок прийому громадян.

Максимальна оцінка, яку може отримати ОМС за цією групою інструментів, становить 48 балів. Рейтинг міст – партнерів Проекту ПРОМІС зображено на рис. 2.

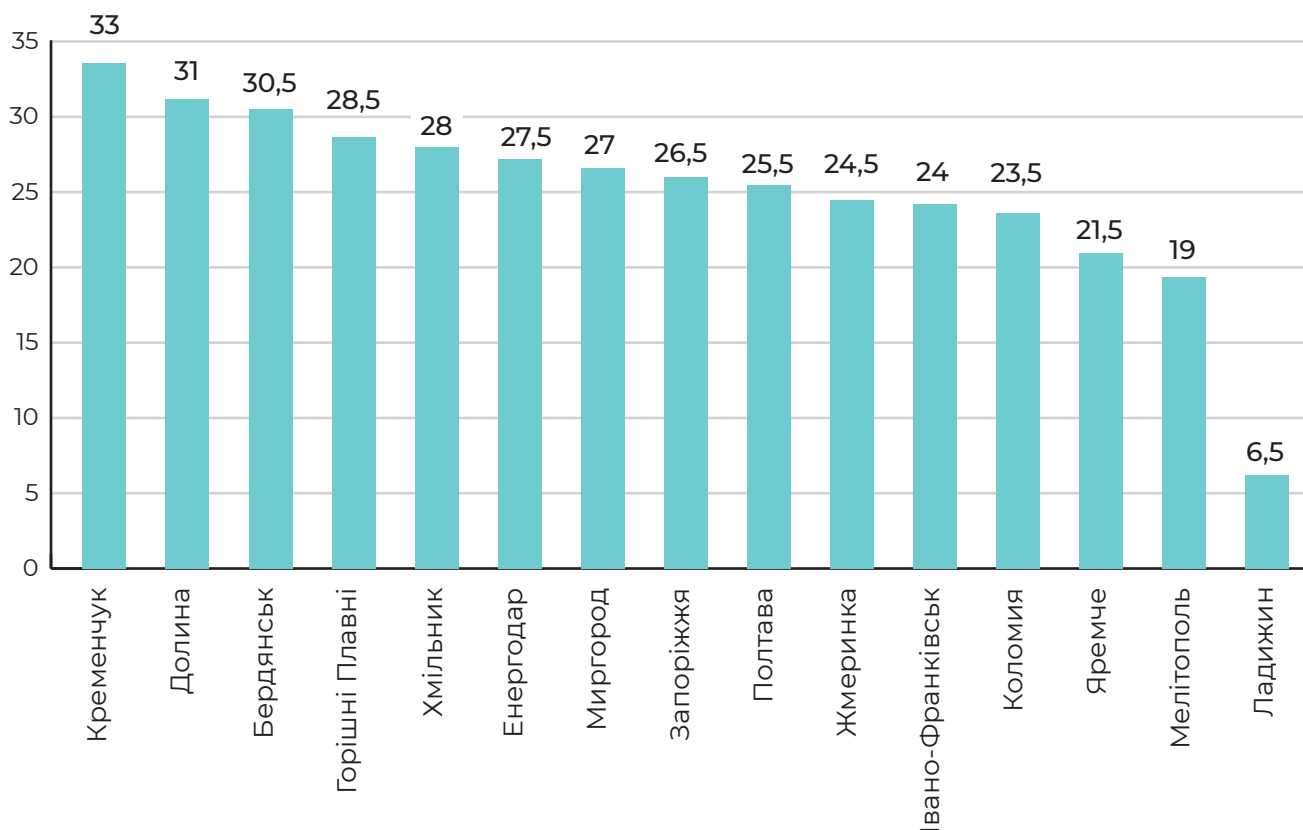

Рис. 2. Рейтинг якості правового регулювання інструментів щодо прозорості діяльності ОМС у містах-партнерах Проекту ПРОМІС, балів

2.1. Онлайн трансляція засідань органів місцевого самоврядування

Кременчук та Хмельник - єдині міста, у нормативних документах яких на 100 % упроваджено онлайн-трансляцію в мережі Інтернет засідань міської ради, її виконавчого комітету, депутатських комісій, а також створено та зберігаються на офіційному сайті відеоархіви всіх засідань.

Проведення онлайн-трансляцій у мережі Інтернет, але без створення відеоархівів засідань визначено в регламенті міської ради та її виконавчого комітету, а також в положенні про депутатські комісії лише в Бердянській міській раді.

Кременчук та Хмельник упровадили онлайн-трансляцію в мережі Інтернет засідань міської ради, її виконавчого комітету, депутатських комісій, а також створили відеоархіви всіх засідань

Передбачення в регламентах міської ради, виконавчого комітету та положеннях про депутатські комісії норм щодо онлайн-трансляції засідань ОМС та зберігання їх відеоархівів є найгірше реалізованим механізмом. Цей інструмент упровадили лише 20 % міст.

У документах дев'яти міських рад (Вінниця, Івано-Франківськ, Енергодар, Мелітополь, Коломия, Яремче, Горішні Плавні, Ладижин) зовсім не передбачено можливості проведення онлайн-трансляцій засідань, а отже й створення їхніх архівів.

Механізм онлайн-трансляцій засідань міської ради, депутатських комісій врегульовано в регламенті ради та відповідному положенні лише Миргородської міської ради. Своєю чергою, Долинська та Жмеринська міські ради передбачили онлайн-трансляцію тільки засідань міської ради.

2.2. Розміщення на офіційному веб-сайті основних актів міської ради, що регламентують роботу місцевого самоврядування та розвиток громади

Вінниця, Бердянськ, Миргород і Горішні Плавні оприлюднюють на своїх офіційних веб-сайтах усі нормативно-правові акти, що регламентують роботу ОМС і розвиток громади

Одним із найкраще реалізованих інструментів прозорості діяльності ОМС, відповідно до проведеного аналізу, виявився механізм щодо розміщення на офіційному веб-сайті основних актів міської ради, що регламентують роботу місцевого самоврядування та розвиток громади. Цей інструмент впровадили 74 % міст.

Найчастіше на офіційних веб-сайтах міських рад можна ознайомитися з такими актами: статут територіальної громади, регламент міської ради, стратегія розвитку міста, програма соціально-економічного розвитку, звіти про використання коштів міського бюджету. Рідше міські ради оприлюднюють регламент виконавчого комітету, положення про постійні депутатські комісії, Генеральний план (описовата картографічна частини).

Лише чотири міста, а саме: Вінниця, Бердянськ, Миргород і Горішні Плавні, оприлюднили на своїх офіційних веб-сайтах усі перелічені вище акти.

Найгірша ситуація з оприлюдненням документів на офіційному веб-сайті міської ради склалася в таких містах, як Полтава (4 акти) і Ладижин (1 акт).

2.3. Процедури прозорості роботи депутатів міської ради

Запоріжжя, Полтава й Жмеринка розробили найкращі положення про постійні депутатські комісії міської ради

Окремі положення про постійні депутатські комісії міської ради ухвалили 15 міст. Лише Ладижин не має окремого положення про постійні депутатські комісії.

У восьми міських радах передбачено оприлюднення висновків і рекомендацій постійних депутатських комісій, що відповідає ч. 10 ст. 47 ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні».

Оприлюднення протоколів засідань постійних депутатських комісій передбачено відповідними положеннями 10 міських рад.

У восьми міських радах безперешкодний доступ громадян на засідання постійної депутатської комісії може бути обмежений, адже в їхніх положеннях є норма про можливість проводити засідання комісії в закритому режимі.

Запоріжжя й Долина запровадили позитивну практику оприлюднення інформації про відвідування депутатами засідань постійних комісій міської ради.

Кращі практики врегулювання положення про постійні депутатські комісії міської ради представлені в таких містах, як Запоріжжя, Полтава та Жмеринка.

2.4. Відкритість інформації про роботу міської ради

Найчастішими порушеннями в регламентах міських рад є невідповідність ч. 11 ст. 59 ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні», яка передбачає оприлюднення всіх проектів рішень міської ради за 20 робочих днів до розгляду. Також регламенти порушують ч. 17 ст. 46 ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні», відповідно до якої громадянам гарантовано вільний доступ на пленарні засідання місцевих рад.

Зокрема, тільки у восьми міських радах передбачено норму про оприлюднення всіх проектів рішень міської ради за 20 робочих днів до їх розгляду для ухвалення.

У восьми міських радах на нормативному рівні обмежено безперешкодний доступ громадян на пленарні засідання. Зокрема, це обмеження виражено в можливості проведення закритих пленарних засідань міської ради або розгляду окремих питань у «закритому режимі». Зазначимо, що до компетенції міської ради не входять питання, які можуть містити інформацію з обмеженим доступом.

Позитивною практикою є нормативне закріплення права мешканців громади вносити питання до порядку денного сесії міської ради (передбачено у восьми містах).

Кращі практики врегулювання регламенту міської ради впроваджено в таких містах: Запоріжжя, Долина, Полтава.

2.5. Відкритість інформації про роботу виконавчого комітету міської ради

Регламент виконавчого комітету міської ради ухвалено в усіх 16 містах.

Важливим питанням у регламентах виконавчих комітетів є спосіб ухвалення рішень. Зокрема, у семи регламентах виконавчих комітетів міських рад (Вінниця, Запоріжжя, Яремче, Коломия, Миргород, Горішні Плавні, Мелітополь) передбачено форми ухвалення рішень, що суперечать законодавству, — не

Запоріжжя, Долина, Полтава розробили найкращі регламенти роботи міської ради

Долина, Кременчук у регламентах виконавчих комітетів міських рад зафіксували право громадян на вільний доступ до засідань

на засіданні, а через погодження або опитування. Лише дев'ять міських рад зазначили, що винятковою формою ухвалення рішень виконавчого комітету міської ради є голосування на засіданні.

Лише два міста (Долина, Кременчук) зафіксували у своїх регламентах право громадян на вільний доступ до засідань виконавчого комітету міської ради.

Також більшість регламентів виконавчих комітетів суперечать законодавству в частині оприлюднення проектів й ухвалених рішень, а також у частині набуття їх чинності.

За результатами проведеного дослідження можна зазначити, що більшість регламентів виконавчих комітетів міських рад потребує істотного вдосконалення та узгодження із чинним законодавством.

2.6. Відкритість інформації про прийом мешканців в ОМС

44 % міст-партнерів Проекту ПРОМІС використовують практику запису на прийом до посадової особи міської ради за номером телефону

Графіки прийому громадян посадовими особами (міський голова, секретар міської ради, заступники міського голови, керуючий справами виконавчого комітету, старости, керівники структурних підрозділів виконавчих органів міської ради) і депутатами міської ради оприлюднили на офіційному веб-сайті всі міські ради, крім міста Ладижина, на сайті якого оприлюднено графік прийому лише депутатами міської ради.

Водночас у таких містах, як Вінниця, Горішні Плавні, Миргород, Долина, Коломия, Жмеринка, Енергодар, мешканці завдяки інформації, наданій у графіку прийому, можуть записатися на прийом до посадової особи міської ради за номером телефону. Це, на думку експертів, є дуже зручним механізмом.

Найгірше інструмент відкритості інформації про прийом мешканців посадовими особами міської ради врегульовано в таких містах: Яремче, Кременчук, Ладижин, Хмільник, Полтава.

2.3. Інструменти місцевої демократії щодо підзвітності органів і посадових осіб місцевого самоврядування

До інструментів місцевої демократії, які регулюють підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування, належать: відкрите звітування про виконання бюджетних коштів, звітування міського голови, депутатів міської ради, її виконавчих органів, місцеві положення «Про проведення

громадської експертизи діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування».

Максимальна оцінка, яку може отримати ОМС за цією групою інструментів, становить 28 балів. Рейтинг міст-партнерів Проекту ПРОМІС зображено на рис. 3.

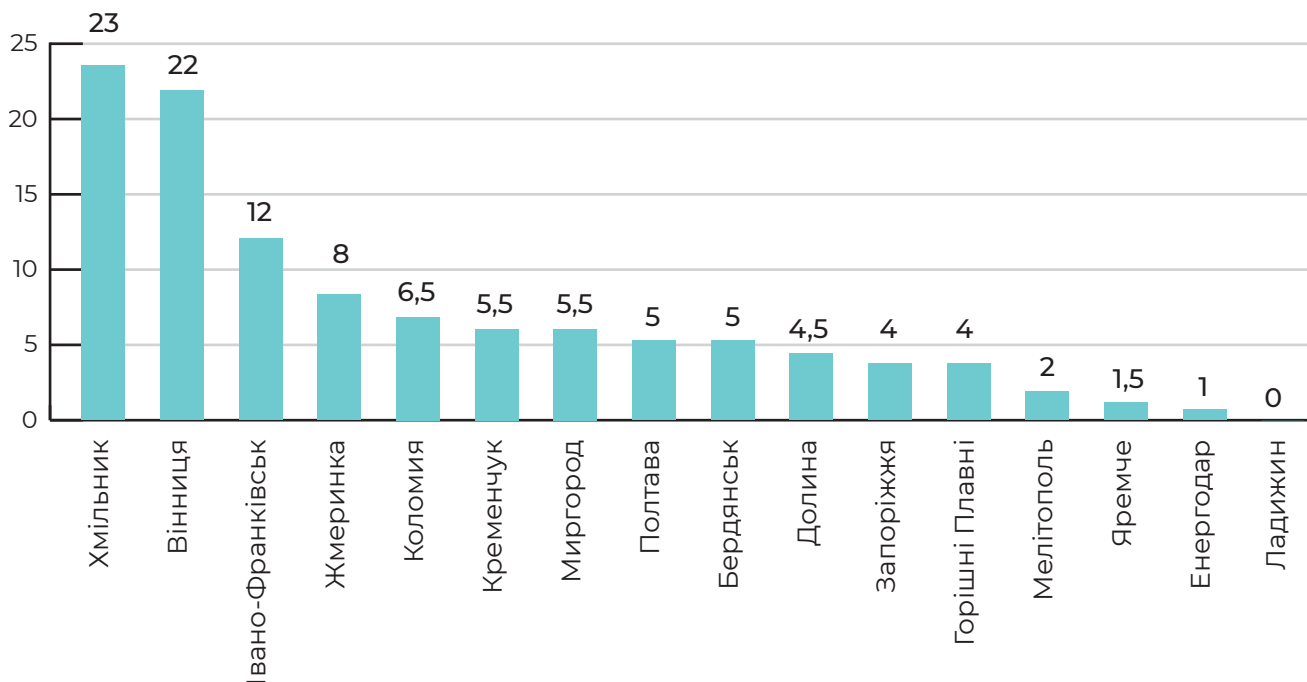

Рис. 3. Рейтинг якості правового регулювання інструментів щодо підзвітності органів і посадових осіб місцевого самоврядування в містах-партнерах Проекту ПРОМІС, балів

3.1. Відкрите звітування про використання бюджетних коштів

Відкрите та публічне звітування про виконання бюджету міста як інструмент додаткової взаємодії з громадськістю міста керівники міської ради майже не використовують. Цей інструмент впровадили лише 26 % міст.

Найкраще з процесом звітування щодо виконання бюджету міста впоралася Хмельницька міська рада (93 %). На другому місці — Вінницька міська рада (79 %). У бюджетному регламенті міська рада врегулювала норми щодо оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційному сайті міської ради звітів про виконання бюджету, інформації про час і місце публічного представлення звіту про виконання бюджету, а також визначення дати, до якої публічне звітування має відбутися.

На сайті **Вінницької міської ради** створено електронний ресурс «Мапа коштів Вінницької громади», де мешканець може побачити сфери, види робіт і території, де проходять роботи, фінансування яких здійснюється з міського бюджету

Також на сайті Вінницької міської ради створено електронний ресурс «Мапа коштів Вінницької громади», де мешканець може побачити сфери, види робіт і території / місця, де проходять роботи, фінансування яких здійснюється з міського бюджету.

Недосконалу процедуру публічного звітування про виконання міського бюджету запроваджено в таких містах, як Запоріжжя, Бердянськ, Енергодар, Мелітополь, Долина, Коломия, Яремче, Горішні Плавні, Миргород, Жмеринка, Ладижин.

3.2. Звітування міського голови та депутатів міської ради

Івано-Франківськ
упровадив найкращу
процедуру звітування
міського голови

Більшість міст встановили процедури звітування міського голови та депутатів у регламенті міської ради. Не передбачено процедури звітування міського голови та депутатів міської ради у трьох містах (Енергодар, Мелітополь, Ладижин).

У багатьох містах не встановлено вимог щодо структури, предмета звіту та способу звітування. Часто не визначено термінів інформування мешканців про заходи звітування міського голови та депутатів міської ради.

Найкраще процедуру звітування визначено в Івано-Франківську.

3.3. Громадська експертиза діяльності виконавчих органів міської ради

Вінниця й Хмельник
забезпечили право
громадян на громадську
експертизу діяльності
виконавчих органів
міської ради

Право громадян на громадську експертизу процедурно забезпечено лише у двох містах (Вінниця, Хмельник).

Міським радам варто ухвалити окремі порядки, які впроваджують процедуру громадської експертизи діяльності виконавчих органів міської ради.

Найкраща процедура проведення публічних консультацій у Хмельнику.

3. ПРАКТИКИ ДОБРОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ МІСЦЕВОЇ ДЕМОКРАТІЇ В МІСТАХ УКРАЇНИ

1. Методичні рекомендації щодо розроблення статуту територіальної громади, сформовані за ініціативи Міністерства розвитку громад та територій України: <https://bit.ly/35iiJ1e>

2. Статут територіальної громади міста Дрогобич і додатки до нього:
 - Положення про загальні збори (конференції) жителів територіальної громади за місцем проживання
 - Положення про місцеві ініціативи
 - Положення про громадські слухання
 - Положення про електронні петиції
 - Положення про консультації з громадськістю
 - Положення про порядок проведення громадської експертизи<https://bit.ly/2Woa4pZ>

3. Положення про звітування Чернівецького міського голови, постійних комісій міської ради та депутатів міської ради: <https://bit.ly/3aUVrja>

4. Положення про електронні петиції у м. Львові: <https://bit.ly/2WdMqMH>

5. Положення про електронні консультації та опитування в Тернопільській міській територіальній громаді: <https://bit.ly/3aPbSx2>

6. Статут Житомирської міської об'єднаної територіальної громади з додатками:
 - Положення про загальні збори (конференції) жителів територіальної громади за місцем проживання
 - Положення про місцеві ініціативи
 - Положення про громадські слухання
 - Положення про консультації з громадськістю
 - Положення про порядок проведення громадської експертизи<http://zt-rada.gov.ua/statutZt>

7. Грантові програми, спрямовані на підтримку ініціатив жителів, і громадський бюджет м. Маріуполя
 - Програма батьківський фонд
 - Проведення міського конкурсу міні-проектів
 - Програма сприяння розвитку ОСББ
 - Програма малих грантів сприяння розвитку культури, спорту, молодіжної політики та туризму<https://bit.ly/2SjvxyW>

Додаток 1. Методологія проведення оцінювання стану місцевої демократії в ОМС «Індекс демократичності міст»

Мета дослідження — оцінка якості місцевих правових процедур, які регулюють залучення мешканців до планування й ухвалення рішень, прозорість діяльності ОМС, підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

Об'єкт дослідження — механізми місцевої демократії та інструменти, які забезпечують процедури залучення мешканців до планування й ухвалення рішень, прозорість

діяльності ОМС, підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

Предмет дослідження — нормативно-правові акти, які регулюють механізми місцевої демократії, що забезпечують процедури залучення мешканців до планування й ухвалення рішень, прозорість діяльності ОМС, підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Під час підготовки дослідження «Індекс демократичності міст» проаналізовано нормативно-правові документи, які регулюють:

1. Залучення мешканців до планування й ухвалення рішень ОМС.
2. Прозорість діяльності ОМС.
3. Підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

За результатами оцінки кожного з інструментів місцевої демократії та відповідних нормативно-правих актів було визначено якість нормативного забезпечення демократичного врядування у громаді та надано рекомендації щодо поліпшення чинних норм.

Детальні індикатори, відповідно до яких було проведено оцінювання практик демократичного врядування, наведено в інформаційних матеріалах, підготовлених у процесі дослідження.

Дослідження здійснено за допомогою таких інструментів:

1. Запити на інформацію до місцевих рад.
2. Аналіз інформації на офіційних веб-сайтах місцевих рад.

Нормативно-правова база для розробки індикаторів:

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».
2. Закон України «Про доступ до публічної інформації».
3. Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції».
4. Закон України «Про статус депутатів місцевих рад».
5. Закон України «Про звернення громадян».

Три напрями дослідження «Індекс демократичності міст»:

1. Залучення мешканців до планування й ухвалення рішень ОМС.
2. Прозорість діяльності ОМС.
3. Підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

1. Дослідження процедури залучення мешканців до планування й ухвалення рішень ОМС:

Аналіз якості правового регулювання інструментів і механізмів їх упровадження.

Інструменти місцевої демократії щодо залучення мешканців до планування й ухвалення рішень ОМС:

- 1.1. Статут територіальної громади:
 - статут територіальної громади
- 1.2. Місцеві ініціативи:
 - положення «Про внесення місцевої ініціативи».
- 1.3. Громадські слухання:
 - положення «Про проведення громадських слухань у територіальній громаді».
- 1.4. Загальні збори громадян за місцем проживання:
 - положення «Про загальні збори громадян за місцем проживання».
- 1.5. Консультації з громадськістю:
 - 1.5.1. Публічні консультації (безпосередні):
 - положення «Про публічні консультації»;
 - 1.5.2. Електронні консультації:
 - положення «Про електронні консультації»;
 - використання веб-порталу, який забезпечує можливість провести е-консультації.
- 1.6. Електронні петиції:
 - положення «Про електронні петиції»;
 - використання веб-порталу, який забезпечує можливість подати електронну петицію.
- 1.7. Громадський бюджет:
 - положення «Про громадський бюджет»;
 - використання веб-порталу, який забезпечує можливість подати громадські проекти.
- 1.8. Підтримка та розвиток діяльності органів самоорганізації населення:
 - положення «Про делегування повноважень органам самоорганізації населення»;
 - програма «Про порядок підтримки діяльності ОСН» (встановлення заробітної плати для голови та бухгалтера, конкурс проектів для ОСН тощо).
- 1.9. Консультаційно-дорадчі органи:
 - громадська рада при ОМС та її діяльність;
 - галузеві громадські ради та їх діяльність.
- 1.10. Місцеві програми з розвитку громадської участі:
 - програма «Конкурс проектів для інститутів громадянського суспільства»;
 - програма «Конкурс проектів місцевого розвитку для ОСББ, ЖБК тощо».
- 1.11. Інтерактивність веб-сайту місцевої ради:
 - використання ІТ-рішення для подання електронного звернення до посадової особи чи ОМС;
 - використання ІТ-рішення для подання електронної скарги;
 - використання веб-порталу «Відкрите місто» або аналогічного порталу, які допомагають вирішувати проблеми життєдіяльності громади.
- 1.12. Залучення мешканців до формування місцевого бюджету / бюджетний регламент:
 - правова процедура участі мешканців громади під час формування проекту місцевого бюджету.

2. Дослідження процедур прозорості діяльності ОМС:

Аналіз якості правового регулювання інструментів і механізмів їх впровадження.

Інструменти місцевої демократії щодо прозорості діяльності ОМС:

2.1. Онлайн-трансляція засідань ОМС:

- регламент виконавчого комітету місцевої ради;
- регламент місцевої ради;
- положення про постійні депутатські комісії.

2.2. Розміщення на сайті місцевої ради переліку інформації, що регламентує роботу ОМС:

- статут територіальної громади;
- регламент місцевої ради;
- регламент виконавчого комітету місцевої ради;
- положення про постійні депутатські комісії;
- стратегія розвитку територіальної громади;
- річна програма соціально-економічного розвитку територіальної громади;
- Генеральний план (описова та картографічна частини);
- інші документи, які регламентують роботу ОМС.

2.3. Процедури прозорості роботи депутатів місцевої ради:

- положення про постійні депутатські комісії.

2.4. Відкритість інформації про роботу місцевої ради:

- регламент місцевої ради.

2.5. Відкритість інформації про роботу виконавчого комітету місцевої ради:

- регламент виконавчого комітету місцевої ради.

2.6. Відкритість інформації про прийом мешканців в ОМС (міський (сільський, селищний) голова (голова ОТГ), секретар місцевої ради, заступники голови ради, депутати місцевої ради, керуючий справами виконавчого комітету, старости та керівники виконавчих органів місцевої ради):

- розміщення на сайті інформації про порядок прийому мешканців міським (сільським, селищним) головою (головою ОТГ), секретарем місцевої ради, заступниками голови ради, старостами та керівниками структурних підрозділів виконавчих органів місцевої ради (дата, час, місце, телефон для запису).

3. Дослідження процедур підзвітності органів і посадових осіб місцевого самоврядування:

Аналіз якості правового регулювання інструментів і механізмів їх впровадження.

Інструменти місцевої демократії щодо підзвітності органів і посадових осіб місцевого самоврядування:

3.1. Відкрите звітування про використання бюджетних коштів:

- порядок звітування щодо виконання місцевого бюджету;
- використання веб-ресурсу, що дає змогу візуалізувати кошти місцевого бюджету.

3.2. Звітування міського голови, комісій і депутатів місцевої ради, її виконавчих органів:

- порядок звітування міського (сільського, селищного) голови (голови ОТГ);
- порядок звітування постійних депутатських комісій;
- порядок звітування депутатів місцевої ради;
- порядок звітування виконавчих органів місцевої ради.

3.3. Громадська експертиза:

- положення «Про проведення громадської експертизи діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування».

ПРОЕКТ «ПАРТНЕРСТВО ДЛЯ РОЗВИТКУ МІСТ»

вул. Щєкавицька 30/39, офіс 27, м. Київ, 04071

тел.: +38 044 207 1282

e-mail: office@pleddg.org.ua

www.pleddg.org.ua